

Lezingen: Genesis 32: 23-33 en Johannes 20 : 19-31

Gemeente van de Heer Jezus Christus,

Van een van mijn vroegere leermeesters, prof. van Ruler in Utrecht, heb ik de opmerkelijke uitspraak onthouden (daarvan had hij er vele): deze, je moet het evangelie van achteren naar voren lezen. Waarmee hij bedoelde: de evangelisten zijn gaan schrijven **uitgaande van de opstanding**. Want dát, dat bevreemdende, dát was het dat mensen aan het schrijven zette, kort of langer ná Jezus.

Maar stel nu eens voor, dat ze voor de veiligheid de opstanding maar even buiten het verhaal hadden gehouden. Dan was het evangelie geëindigd met een begrafenis en dat was het dan. Dan hadden we een ontroerend verhaal overgehouden van een goed mens die voor zijn idealen gestorven was. Een verhaal zoals er zoveel zijn over grote figuren waartussen Jezus niet meer zou zijn opgevallen. Een levensbeschrijving, en biografie die eindigt bij een graf, in het beste geval een monument-met -beeld: I.M., hier rust. Jezus zou compleet vergeten zijn en de wereld *paasloos* achtergelaten.

Gelukkig hebben de evangeliën een laatste hoofdstuk.

Gelukkig hebben we Johannes 20, over de opstanding. Het kroonjuweel van de kerk.

Daarmee eindigt het evangelie naar Johannes en ook de andere drie. Ook al breekt Johannes na de ontmoeting van Jezus met de leerlingen en met Thomas zijn verhaal abrupt af. Met een haastig slot, alsof een uitgever hem onder druk heeft gezet. U denkt ongetwijfeld: maar er komt toch nog een hoofdstuk achteraan, van de visvangst en het eerherstel van Petrus? Dat is door iemand anders geschreven, nemen we uit onderzoek aan. Johannes eindigt met de blik terug én vooruit, vanwege al die wondertekenen die Jezus heeft gesteld, en de uitwerking die die hadden. En tot heden toe *nóg* hebben. Het evangelie gaat *dóór*.

Johannes is trouwens de enige niet met een wat rafelig slot. Vorige week hoorden we dat van Markus, het laatste: ze, de vrouwen, waren 'bevangen door angst en schrik'. Mattheus meldt dat van de leerlingen 'sommigen twijfelden'. En twijfel is de vaste metgezel van ons als kerkvolk gebleven, wij houden onze vragen, ook na Pasen. Niets erg, de Heer kent ons, zijn latere volgelingen, goed - ook u en mij. Dat troost mij. 'Ik wens jullie vrede', Jezus zegt het drie keer, *sjalom alechèm*, en daarmee zegt hij: het is goed tussen mij en jullie.

Van de leerlingen is Thomas hier de centrale figuur, en met hem hebben we veel gemeen. Hij heeft zijn naam gegeven aan veel kerkgebouwen. Vooral na WO II zijn er her en der Thomaskerken verrezen, of als zodanig herbenoemd. Dat zal veel te maken hebben gehad met de twijfel en de ontredde, toen duidelijk werd wat er in die jaren in Christus' naam bedreven, misdreven was. In een latere periode werd de Haagse Paaskerk, die bij het samengaan van enkele wijkgemeenten was hernoemd tot Thomaskerk, gesloten. - Ik merk dat ik op een wat droevig spoor raak, en dat is niet terecht. Het is Pasen geweest. Er is meer gebeurd dan ook een evangelist, *zélfs* Johannes! kan doorgeven. 'Jezus heeft nog veel meer wondertekenen voor zijn leerlingen gedaan die niet in dit boek staan, maar dit hier is geschreven opdat wij geloven.... dat Jezus leeft, *dat hij het is*, sterker, dat je vaak in je leven kunt zeggen: **hij is het wéér!** En wij zullen blijven zoeken, en twijfelen, het geloof in ons mag wel eens wat wankel zijn, zoals Jacob na zijn gevecht op leven en dood wankel door het leven ging - maar, struikelend en hinkend óf ferm voorwaarts.... we komen bij Pásen vandaan.

Pasen is de enige geldige reden dat wij zondags naar de kerk gaan. Alle andere redenen, bijv. om elkaar te ontmoeten, om versterking te vinden voor het geloof, of omdat we zo'n fijne levendige gemeente zijn, zijn daaraan ondergeschikt. De zondag is opstandingsdag en dát komen wij hier vieren. En er van *zingen*, want wat wij met onze spreektaal niet bereiken

kunnen we uitdrukken in een lied, in veel paasliederen. Vandaag voor het laatst met organist Arjan de Vos hoog boven onze hoofden. Hij heeft ze gekozen, dit is zijn laatste kans hier. En ik was blij met zijn inbreng, want zingen, dat hebben we vandaag extra nodig: opstaan uit de dood.... dat kun je niet zeggen en dat kun je niet schrijven, daar valt je mond toch bij dicht, daar schieten onze woorden tekort, - daarbij valt bij evangelisten als Markus en zelfs Jóhannes de pen uit de hand.

Johannes. Het is alsof hij zich realiseert hoe onvolledig zijn boek op dit punt blijft. Ja, er waren die wondertekenen, waarvan hij kennelijk maar een klein deel heeft weergegeven. Van water en wijn in Kana en later de opwekking van Lazarus uit zijn graf, tót en met het allergrootste, dat hij opstond uit zijn graf. De tekenen waarmee Jezus keer op keer tussen mensen, tussen ons en de dood in is gaan staan.

De naaste vrienden van Jezus – toen het erop aan kwam zaten ze weggekropen, bij elkaar, achter gesloten deuren. Uit angst voor de Joden....maar daar stond *hij!* Jezus dé Jood! levend in hun midden. De man die zelf zijn eigen wonderteken werd. En zo is het verhaal compleet, af, voltooid.

Is het geloof in ons ooit wel compleet, af, voltooid? Ervaren wij zelf in ons iets dat je 'paasgeloof' zou durven noemen? In de wereld van Trump en de president van Noord Korea, zijn naam weiger ik uit te spreken. In de wereld van immigranten, Erdogan die de wet- en regelgeving in ons land naar hun hand wil zetten? De wereld van onmiskenbaar voortgaande klimaatverandering en van overheden die zich niet bekommeren om de gevolgen voor natuur en milieu, beter gezegd om de schepping waarover ons het beheer is opgedragen?

Paasgeloof? In het werelddeél Europa? In de wereld van goedwillende dames en heren die met hun eigen aarzelingen en struikelend een nieuwe regering moeten gaan vormen? Wij mogen wel voor hen bidden, om wijsheid. In deze wereld, geregeerd door de media met hun kabaal en lawaai en hun verslavende werking, een wereld vol mensen vastgezet, met dode ogen opgesloten voor het scherm (formaat...) van hun eigen mobiele telefoon. – Hoe blijven wij *paasmensen* in deze wereld?

Jacob moest op weg naar zijn broer, op weg naar een verzoening waarmee hij moest beginnen, waarvoor hij het eerste woord moest spreken en het cadeau stuurde hij maar vast vooruit....

Op weg naar het openbreken van de vastgelopen, de doodgelopen relatie met Ezaú, zijn tweelingbroer, zijn *Didymus*. Jacob onze tweelingbroer, ons beeld en gelijkenis...

Vandaag is het beloken Pasen, 'beloken' is Vlaams, dat is toegesloten, dicht, maar net niet helemaal. Er blijft altijd een beetje licht doorstralen. Beloken Pasen is nog een beetje Pasen. Dat zei een andere professor, Van Gennep uit Leiden.

Vaak moeten we tasten naar het licht, naar een doorgang, naar een kans hoe klein ook. De wereld leeft van uitwegen ternauwernood, de politiek van oplossingen met het bijna-onmogelijke, de kunst geeft mij troost vanuit het absurde, het menselijk geluk is haast altijd geluk op het randje.

De Heer leeft! en zijn tekenen zijn verder gegaan, en zij die in twintig eeuwen leerling van Jezus zijn geweest hebben ze meegemaakt. De nakomelingen van Jacob die *Israël* werd genoemd, zien een land een natie dat met vallen en opstaan strijdt op leven en dood met nabije en verre tegenstanders, maar dat zich staande houdt. Vandaag herdenken we Jom Hasjoa, de vernietiging van 6 mln Europeanen.

Volkeren werden bevrijd uit de greep van natuurmachten - en van dictators. De komende weken vieren ook wij dat weer, hier. De kerk is doorgegaan en zij leeft, op haar plaats en ook zij blijft haar tekenen stellen. In barmhartigheid, betrokken-zijn, stukjes van het werk van

Jezus Christus. Zo zijn wij op weg naar het echte slot, de definitieve vervolmaking en voltooiing van alle dingen.

Dat is niet wanneer wij sterven, dat is nu al te ontdekken, juist *in* ons leven en door wat wij van het leven maken.

Zo komt Gods koninkrijk, zo zal zijn wil geschieden, op aarde zoals in de hemel.
Amen.